

Dwa najważniejsze przepisy dotyczące KSeF, czyli o tym jak podatnicy rozumieją ustawę o VAT

[Subskrybuj nas na Youtube](#)

[Zapisz się na newsletter](#)

[Dołącz do ekspertów](#)

22 kwietnia 2026, 15:56

Instytut Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy
Doradztwo podatkowe

Witold Modzelewski

Radca prawny i doradca podatkowy, prezes Instytutu Studiów Podatkowych, profesor Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Jeden z najwybitniejszych specjalistów w zakresie podatków i prawa podatkowego.

O jakich przepisach mówię? Idzie o art. 106ba oraz art. 106gb ust. 4 pkt 5 ustawy o VAT. Pierwszy, dodany w ostatniej chwili, nakazuje podmiotom, na które ma być wystawiana faktura ustrukturyzowana, podanie jednego z czterech numerów wymienionych w art. 106e ust. 1 pkt 5, pkt 24 lit. b, pkt 26 albo 27 tej ustawy, ale tylko w przypadku, **gdy podmioty te posługują się tym numerem dla potrzeb danej czynności**. O jakie to numery idzie? Są to:

- 1) numer za pomocą którego nabywcą jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej „pod którym otrzymał on towary lub usługi” (cokolwiek to znaczy); to jakiś absurd, bo nabywca mógł jeszcze nie otrzymać towaru, zresztą „pod żadnym numerem” nie otrzymuje się towaru,
- 2) w przypadku, o którym mowa w art. 97 ust. 10 pkt 2 i 3 tej ustawy numer za pomocą którego nabywca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku od wartości dodanej w danym państwie członkowskim, zawierający dwuliterowy kod stosowany dla potrzeb podatku od wartości dodanej dla tego państwa; jest to jakiś absurd, bo przecież przepis ten jest adresowany do podmiotu zagranicznego, na którego nakładanie jakichkolwiek obowiązków jest w tym zakresie bezprzedmiotowe,
- 3) w przypadku, gdy nabywca towarów i usług jest podatnikiem niezarejestrowanym dla potrzeb podatku albo osobą prawną nie będącą podatnikiem i niezarejestrowaną dla potrzeb podatku – numer identyfikacji podatkowej (NIP) tego nabywcy, **jeżeli posiada on taki numer**,
- 4) w przypadku, gdy nabywca towarów lub usług jest podatnikiem zwolnionym od podatku na podstawie art. 113a ust. 1 – indywidualny numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 113 ust. 2 tej ustawy.

Abstrahując od absurdalności tych przepisów („pod numerem” nie otrzymuje się towarów) nakładają one wyłącznie obowiązki na WYSTAWCĘ FAKTURY, a wspomniany na wstępie art. 106ba nakłada obowiązek na ADRESATA FAKTURY (nabywcę). Ale nie to jest tu najważniejsze: jeżeli adresat posiada te numery musi zgodnie z tym przepisem je PODAĆ (nie wiadomo komu – zakładam, że wystawcy faktury) wyłącznie, gdy posługuje się tymi numerami na potrzeby danej czynności. A posługiwanie się tymi numerami przez nabywcę nie jest jakimkolwiek obowiązkiem, bo nie jest: musimy się z tego tytułu każdorazowo oświadczyć; jeżeli milczysz, to znaczy, że się nie posługujesz.

Natomiast art. 106gb ust. 4 pkt 5 tej ustawy **nakazuje uzgodnienie sposobu udostępnienia faktury ustrukturyzowanej, jeżeli nabywca nie posługuje się numerem, za pomocą którego jest zidentyfikowany dla potrzeb podatku, ani numerem identyfikacji podatkowej**.

Co wynika wprost z tych przepisów? Odpowiedzmy po kolei:

- 1) adresat faktury ustrukturyzowanej, który nie ma któregośkolwiek z powyższych numerów, nie może się nim „posługiwać”,
- 2) każdy z adresatów tych faktur, który posiada któryś z tych numerów, może nie posługiwać się tym numerem dla potrzeb danej czynności, a o owym posługiwaniu musi poinformować,
- 3) jeśli nabywca poinformuje, że posługuje się tym numerem, wystawca faktury ustrukturyzowanej nie musi z nim uzgodnić sposobu udostępnienia mu faktury ustrukturyzowanej.

WAŻNE

Ciekawe, ilu dostawców dotychczas uzgodniło? Dopóki „owo uzgodnienie” nie nastąpi, nabywca nie otrzyma tej faktury. Kropka.

Z powyższego wynika, że istotna część adresatów faktur ustrukturyzowanych nie otrzymała w sensie prawnopodatkowym i faktycznym tych faktur, czyli ich wystawienie było typowym strzałem w powietrze: otrzymanie w KSeF tej faktury jest więc uzależnione wyłącznie od woli nabywcy. Jeżeli nie posługuje się tymi numerami, trzeba z nim uzgodnić udostępnienie tej faktury w dowolnej postaci. Czy ów dokument, który jest postacią owego „udostępnienia”, jest fakturą w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy o VAT? Oczywiście, bo „zawiera dane wymagane ustawą i przepisach wydanych na jej podstawie”. Nie jest to jakaś tam „wizualizacja” tylko dokument w rozumieniu tego przepisu. I jest to jedyna postać faktury, którą otrzymuje nabywca. Czytamy niekiedy, że jakieś przepisy określają zasady wystawiania... wizualizacji. To jest po prostu nieprawda: zgodnie z art. 2 pkt 31 tej ustawy faktury mają postać papierową lub elektroniczną i każda z tych postaci jest legalna. Bo jeżeli prawdą jest, że owa wizualizacja nie jest „fakturą”, to brak jej otrzymania (fizycznego) uniemożliwi podatnikom prawo do odliczenia. Ustawa mówi jednoznacznie: faktura może być „użyta poza KSeF” w postaci innej niż ustrukturyzowana.

---

oprac. Paweł Huczko
